

**Տ. ԱՐՄԱՇ ԵՊԻՄԿՈՊՈՍ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ ՔԱՐՈՋԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ՄԱՏՈՒՑՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(30 նոյեմբերի 2008 թ.)

*«Տէր թող զղա այս ամ էս, թերեւս արասցէ
պտուղ» (Տէր թող որ այս տարի էս, թերեւս այն
պտուղ տա):*

(Ղուկ. ԺԳ 8)

Միբելի՝ հավատացյալներ, այսօրվա մեր կյանքը լի է տարբեր տեսակի պահանջներով, ամեն մեկս կպահանջենք մեր դիմացիներն, մեր գործավորներն, մեր ծանոթներն և անծանոթներն, եթե կուտանք մեկու մը պարտականություն, անմիջապես կսպասենք արդյունքը իր աշխատանքին, անմիջապես կսպասենք տեսնել աշխատանքի առաջընթաց մը և եթե այդ չստանանք, անմիջապես պիտի հեռացնենք զինք աշխատանքէն և կպահանջենք: Բնական երևույթ է, բայց ինչ սարսափելի է, երբ այդ պահանջը կուգա և կհասնի մեզի և ալ մեզմէ հաշիվ կպահանջէ: Ահա այս երևույթին մասին է այսօրվա Ավետարանին առակը, ուր կկարդանք և կպատմվի մեզ, թե մեծատուն մը իր այգիին մէջ թզենի մը ուներ և այն խնամելէ և մշակելէ ետք, երեք տարիներ համբերելէ ետք կուգա և կսպասէ պտուղը ծառէն և պտուղը չգտնալով՝ անմիջապես կհրամայէ այգեգործին՝ ըսելով. «Ահավասիկ երեք տարի է, որ պտուղ կսպասեմ և չեմ գտներ, ուրեմն կտրեմ այս ծառը և կրակը նետեմ»: Եվ ահա այդտեղ այգեգործը կսէ, թե տէ՛ր, թող այս տարի էս, գուցէ արտը կրկին մշակեմ, կրկին հերկեմ և հառաջիկա տարի տա իր պտուղը:

Ինչ գեղեցիկ պատմություն, մարդու կյանքէն առնված, ամեն օր ապրվող, ամեն անգամ կլսենք, կիմանանք կյանքի այս հատվածը: Այգեգործ մը եթե իր ճակտի քրտինքով կտնկէ ծառ մը, անմիջապես կսպասէ անոր պտուղը և կհարցնեմ՝ տեսա՞ծ եք արդո՞ք պարտիզպան մը, որ պտուղ չտվող ծառ մը պահէ, բնական երևույթ չէ. ծառ մը եթե պտուղ չի տար, կդատապարտվի փչացումին, ծառ մը եթե իր բարեբեր պտուղները չի տար իր մշակներուն և մեզ, անմիջապես պետք է կտրել և կրակը նետել: Եվ ահա տանտիրոջ պահանջն ալ այս էր, թե եթե ծառը պտուղ չի տար, ապա անմիջապես կտրել և փչացնել, որպէսզի այն հողը չզբաղեցնէ և գուցէ անոր տեղ ուրիշ ծառ մը, ուրիշ բույս մը տնկվի և ցանվի մեր կյանքի բարօրության համար: Եվ այս առակը Քրիստոս մեզ կփոխանցէ ապաշխարության Իր պատգամին, ապաշխարության Իր կոչին և հրավերին ընդ մեջէն:

Բնական երևույթ է պտուղ չտվող ծառը կտրել և նետել, բայց եթե պահ մը մտածենք մեր կյանքին և ապաշխարության ընդ մեջէն, եթե պահ մը մտածենք հոգևոր

կյանքին ընդ մեջեն, այս անգամ նոր իմաստավորումով, նոր լույսով մը կ'իտսի այս առակը մեր սրտին:

Մենք՝ քրիստոնյաներս, լուսավորվածներս Սուրբ Մկրտությամբ, աղաչեցինք և խնդրեցինք, որ ստանանք Ս. Մկրտությունը և ծառայենք Աստուծո, ուրեմն ամեն մեկս թզենի մըն ենք, անմեն մեկս պտղատու ծառ մըն ենք Եկեղեցվո այգեստանին մեջ: Պահ մը ենթադրենք, պահ մը մտաբերենք արդյոք, երբ կանվինք Եկեղեցվո պարարտ հողեն, այն պտուղը կուտանք, պահ մը մտածենք, եթե տան տերը, մեր տերը գա և Ինք պտուղը սպասե. վայ մեզ, եթե մենք չկարողանանք պտուղը տալ, վայ մեզ, եթե մենք մեր առաքինության և սիրո գործերով, հավատքի և աղոթքի պտուղներով չներկայանանք Տիրոջ, և հրամանը սարսափելի պիտի ըլլա՝ ըսելով, թե ահա այս պտուղ չի տար, կտրեցեք և անմիջապես կրակը նետեցեք: Հատու սուր մըն է Տիրոջ բարկությունը և Իր բարկության մեջ, սակայն, փրկություն մը կա, և Տիրոջ բարկության մեջ, սակայն, ողորմություն մը կա: Այն պարտիզպանը, որ կտեսնե, թե ծառը պտուղ չի տար, չի հարցներ այգեգործին, այլ անմիջապես կձեռնարկե և կհրամայե կտրել ծառը և դուրս նետել արտեն: Բայց Իր բարկության մեջ ողորմության, զթառատ մարդասիրության կաթիլ մը կդնե արարիչ Աստված և ականջալուր կըլլա այգեգործին, որ կխնդրե այս տարի ևս համբերել, գուցե առաջիկա տարում պտուղ տա: Եվ այս կտեսնենք մենք ամբողջ Աստուծո և մարդու հարաբերություններու մեջ, Սուրբ Գիրքին մեջ: Աստված տեսավ, թե Սողոմ - Գոմոր պտուղ չէր տար և եթե կուտար, չար պտուղ էր և ուզեց անմիջապես կործանել, բայց պահ մը կեցավ և անցած Մովսես մարգարեին, որ համարձակությունն ունեցավ սակարկելու, փրկելու նույնիսկ տասը, հինգ կամ մեկ արդար մը այս քաղաքներեն: Եվ երբ չգտնվեցավ, անշուշտ, ճարակը դարձավ կրակի և փչացումի:

Սիրելիներ, երեկ Հայաստանյայց Եկեղեցին տոնախմբեց մեր առաջին լուսավորիչներուն՝ Սուրբ Թադեոս և Բարդուղիմեոս առաքյալներուն հիշատակը, որոնք Աստուծո լույսը, ապաշխարության հրավերը բերին Հայաստան աշխարհ և քարոզեցին, հիմնեցին եկեղեցին, տվին մեզ պարարտ հողը, որուն մեջ մենք կարմատանանք օր օրի՝ այնտեղեն սնվելու և մեր սիրո, մեր հավատքի պտուղները տալու: Ուրեմն ինչ պատիվ հայորդիին, որ ունինք այսպիսի այգեգործներ: Եվ եթե Աստված Իր բարկությամբ վերցնե մեր մեղքերը, Աստված Իր բարկությամբ անդրադառնա և Իր հատու սուրով գա վերացնելու մեզ, որպես ծառերը Իր պտղատու այգիին, այն ժամանակ պիտի հնչեն մեր սուրբերուն՝ Թադեոս և Բարդուղիմեոս առաքյալներուն, մեր Եկեղեցվո այգեգործներուն բարխոսությունը և աղոթքը, որոնք պետք է ըսեն, թե Տեր, այս տարի ևս թող մնա, կրնա ըլլալ առաջիկա տարին պտուղ տան: Եվ այգեգործին աշխատանքը ի՞նչ է. պարարտեցնելն է, հողը կրկին հերկելն է, այգեգործության արվեստն է: Արտը, որ պարզ հող մըն է, անկե պտղատու և բերրի հող դարձնելն է: Աստված տված է մեզ կարելիություն արմատանալու և խորը արմատներ ունենալու եկեղեցվո վարդապետության մեջ, եկեղեցվո արտեն ներս, անկե սնվելու, անկե պարարտանալու և բարեհամ պտուղներ տալու: Ուրեմն պահ մը կենանք և մտածենք, թե մենք արդյոք կուտանք պտուղները, պահ մը անդրադառնանք, թե մենք մեր հարաբե-

րություններուն մեջ մեր եղբայրներուն, մեր դրացիներուն, մեր ծանոթին և անծանոթին կուտանք հարգանքի և սիրո արտահայտությունը: Վստահ եմ, որ բոլորս պիտի ըսենք՝ այո, կուտանք. մենք կհարգենք մեր դրացիները, մեր բարեկամները, մեր ծանոթները և անծանոթները, բայց անդրադառնանք, թե երբ անպատված ենք անձ մը, կզգանք, թե անոր մեջ գոյություն ունի Աստուծո պատկերը, անոր մեջ գոյություն ունի Աստուծո լույսը և իրեն անպատվելով՝ կանպատվենք Աստծո ներկայությունը մեր դիմացինին մեջ, եթե կընենք, ուրեմն պտուղ չենք տար, եթե կընենք, ուրեմն առաքինության պարարտանյութը մեր հոգիին մեջ կսպառենք և կփչացնենք: Եվ եթե այդպես է, հիշենք Հովհաննես Մկրտիչին ահագոյ ահագանգող բարբառը անապատին մեջ, որ կըսեր՝ ապաշխարեցեք, և այն ծառը, որ պտուղ պիտի չիտա, պիտի կոտրվի և կրակը նետվի, այնտեղ փչանալու և այնտեղ փռշտանալու և մոխրանալու:

Ուրեմն, սիրելիներ՝ ր, այսօր այս Ս. Պատարագեն և այս Ս. Խորանեն հրավեր մըն է մեզ ապաշխարության, չնմանվելու անպտուղ ծառի, այլ կրկին անդրադառնալու, կրկին զգալու աղոթքին ընդ մեջեն, ապաշխարության ընդ մեջեն, խոկումին ընդ մեջեն ուժը Եկեղեցվո արտին, այնտեղեն ստանալու մեր հոգվո հավատքի գորությունը և տալու պտուղները մեր հոգիին և առաքինության, և փառք Աստուծո, որ գթասիրտ է և մարդասեր, որ կարգեց մեր եկեղեցվո մեջ սուրբեր, կարգեց առաքյալներ, որոնք միշտ բարեխոս պիտի ըլլան, այգեգործները պիտի ըլլան գալու իրենց աղոթքով պարարտացնելու մեր հողը՝ մեր ոտքին տակի, մեր սնունդը, որմէ մենք ըմբռնենք և տանք մեր սիրո, մեր հավատքի և հոգվո արտահայտությունը. ահա այս է պտուղը և եթե կրցանք տալ այս պտուղը, եթե կրցանք ամեն մեկս ըլլալ պտղատու առաքինության, պտղատու սրբության, պտղատու աղոթող, մեր պտուղներեն ընդ մեջեն պիտի փառավորվի զԱստված, պիտի փառավորվի Տերը այսօր, վաղ և հավիտյանս հավիտենից. Ամեն: